

Šv. Kazimieras – valstybės globėjas. Gerbimo sklaida už Lietuvos ribų

Saint Casimir, a Patron Saint of the State. The Spread of the Veneration of Saint Casimir Beyond the Borders of Lithuania

Meilę globėjui lietuviai ir lenkai reiškė didingomis fundacijomis, meno, literatūros ir muzikos kūriniiais. Šv. Kazimiero, kaip valstybės globėjo, įvaizdis ryškiausiai atsiskleidžia kariškoje ikonografijoje. Šv. Kazimieras karys saugo savo valstybę ir gina ją nuo priešų. Carinės spaudos metais šventojo gerbimas draudžiamas, 1918 m., Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, jis vėl pradeda skleistis: šv. Kazimiero vardu vadinamos bendruomenės, draugijos, knygynai, šį vardą gauna moterų vienuolija (kazimierietės), surengiamas šv. Kazimiero atvaizdo konkursas (1943). 1927 m. šv. Kazimieras paskelbiamas Panevėžio vyskupijos globėju. Panevėžio katedros apsidės skliaute Jonas Mackevičius su mokiniais nutapo didžiulę kompoziciją „Stebuklas ties Polocku“ (1931–1933).

XVII a. garsas apie Lietuvos karaliačio šventumą pasiekė Italiją, Vokietiją, Nyderlandus. Jis pradėtas gerbti Florencijoje, 1636 m. šv. Kazimieras buvo paskelbtas Palermo miesto globėju. Italams šv. Kazimiero atvaizdas padėdavo meldžiant stiprybės kovoje su „vidiniu priešu“ – nuodėme.

Lithuanians and Poles expressed their love for the patron saint with grand endowments, as well as works of art, literature and music. The image of St Casimir as a patron saint of the state most distinctly

manifests itself in military iconography. St Casimir dressed as a soldier protects his state from enemies. In the years of tsarist oppression the veneration of the saint was prohibited, and in 1918, when Lithuania reestablished its independence, his fame began to spread again: the name of St Casimir was given to various communities, societies and bookshops, as well as a women's religious congregation (Sisters of Saint Casimir), and a competition for an image of St Casimir was held in 1943. In 1927, St Casimir was proclaimed a patron saint of the Panevėžys diocese. Artist Jonas Mackevičius with his students painted a huge composition "Miracle at Polotsk" (1931–1933) on the vault of the apse of the Panevėžys Cathedral.

In the seventeenth century, the fame of the Lithuanian prince's holiness reached Italy, Germany and the Netherlands. St Casimir began to be venerated in Florence, and in 1636 he was proclaimed a patron saint of the city of Palermo. Italians appealed to the image of St Casimir while asking for strength in the struggle with the "internal enemy" – sin.

↑ Pietro Novelli „Šv. Kazimiero karūnavimas“ nutapytas 1636 m. Palerme, kai šv. Kazimieras tapo šio miesto globėju. Ta proga Palerme kelias dienas vyko didžiulės iškilmės.

“The Coronation of St Casimir” by Pietro Novelli was painted in 1636 in Palermo, when St Casimir became a patron saint of this city. Huge festivities held on that occasion in Palermo lasted for several days.

← XX amžiuje paplinta Jono Mackevičiaus apie 1937 m. sukurta litografija pagal to paties dailininko Panevėžio katedros pagrindinėje kompozicijoje „Stebuklas prie Polocko“ pavaizduotą šv. Kazimierą.

In the twentieth century, circa 1937, Jonas Mackevičius created a lithograph after the image of St Casimir in the main composition "Miracle at Polotsk" that he had made in the Panevėžys Cathedral.

→ Žymaus italų menininko Carlo Dolci „Šv. Kazimieras“ buvo nutapytas 1670 m. Lietuvos karaliačio relikvijų į Florenciją atsiuntimo proga. Toskanos didysis kunigaikštis Cosimo III de' Medici Vilniaus katedros kapitulos prašė šv. Kazimiero relikvijų ir jas gavęs užsakė nutapyti šį atvaizdą. XX a. šis atvaizdas itin paplito devocinių paveikslėlių ir atvirukų pavidalu.

“Saint Casimir” was painted by the famous Italian artist Carlo Dolci in 1670, on the occasion of delivering the relics of the Lithuanian prince to Florence. The Grand Duke of Tuscany, Cosimo III de' Medici, addressed the Chapter of Vilnius Cathedral asking for the relics of St Casimir, and having received them, commissioned the painting. In the twentieth century, this image became widespread in the form of devotional pictures and postcards.

